

Cornutele mici și mari au constituit o marfă tradițională, trecută în cele mai vechi acte de negoț¹. După pierderea luptei împotriva turcilor de la Golubaț (3 iunie 1426), unde însoțise pe regele Ungariei Sigismund, voievodul Dan al II-lea este nevoit să plătească Înaltei Porți tributul întreg, incluzând și un număr știut de oi², iar Laonic Chalcocondil notează că, în timpul campaniei din 1462, armatele otomane au jefuit din Țara Românească « mai mult de 200 000 cai și boi și vaci »³. Întărirea dată la 3 aprilie 1480 mănăstirii Tismana, pentru o parte din venitul vămii de la Calafat, prevede: « Și orice boier sau curtean sau oricine va fi, dacă va aduce sare sau oi sau oricare marfă și le va vinde, iar călugării să fie volnici să-și ia vama și nimeni să nu cuteze să-i oprească. . . »⁴. Menționarea aparte a sării și oilor arată că aceste mărfuri se situau, la data emiterii actului, pe primul loc al vânzărilor la sud de Dunăre. Pentru două oi trecute prin vama de la Calafat se plătea, la 30 aprilie 1502, un aspru⁵; la fel și în confirmările din 26 iunie 1508, 1 mai 1510, 1 aprilie 1526, 18 septembrie 1533, 10 aprilie 1547 și 5 septembrie 1568⁶: aceeași continuitate, deci, ca și în exportul grâului. Aprovizionarea orașului Istanbul depindea, în bună măsură, de turmele aduse din nordul Dunării. La 3 august 1560, Soliman Magnificul se adresa tuturor cadiilor pe drumurile ce duceau din Țările Românești spre capitala imperiului, atrăgându-le atenția că « nu este permis nimănui să pună piedici negustorilor de oi. . . care aduc vite în orașul mai sus-arătat. În capitală, fiind mare sărăcie de carne, eu vă poruncesc, adăuga sultanul, . . . fiecare să fie foarte atent în această afacere și să aibă grijă de a nu mai reține niciodată negustorii de oi »⁷.

Pentru cornutele mari, taxa de vamă a fost, de-a lungul secolului al XVI-lea, tot la Calafat, de un bou 3 aspri și de o vacă, 2 aspri. Cornutele erau căutate, îndeosebi la Constantinopol, pentru carne, piele și seu. Aceeași poruncă din 3 august 1560, constatînd că în ultimii trei-patru ani neguțătorii de boi și vaci au dispărut de pe piața constantinopolitană, cere cadiilor să-i îndrepte din nou spre marele oraș, potrivit obiceiului vechi. Seul, ca și untura, se cumpăra în mari cantități din Țara Românească. Folosindu-se de autoritatea Înaltei Porți, ai cărei supuși erau, neguțătorii otomani îl plăteau la prețuri inferioare pieței și, în loc de a-l vinde la Istanbul, îl îndreptau spre alte centre, realizînd cîștiguri apreciabile. La o plîngere a voievodului muntean, sultanul poruncește respectarea strictă a prețului de cumpărare obișnuit al pieței și trimiterea seului numai spre capitală. Știrea, deși din 20 februarie 1572⁸, arată, pentru negoțul acestui articol, o situație existentă și în prima jumătate a secolului al XVI-lea.

¹ Vezi privilegiul dat Brașovului, la 6 august 1413: I. Bogdan, *Documente*, p. 5 (nr. 1).

² Constantin C. Giurescu, *Istoria românilor*, ed. a 4-a, vol. II, p. 4.

³ Ed. V. Grecu, București, 1958, p. 291.

⁴ *DIR*, XIII—XIV—XV, B, p. 167 (nr. 167).

⁵ *Ibidem*, XVI, B, 1, p. 14 (nr. 8).

⁶ Vezi p. 180 nota 4 și *ibidem*, XVI, B, 1, p. 45—46 (nr. 41) pentru actul din 26 iunie 1508.

⁷ Lia Lehr, *Comerțul Țării Românești și Moldovei în a doua jumătate a secolului XVI și prima jumătate a secolului XVII*, în SMIM IV, 1960, p. 245; M. Guboglu, *op. cit.*, p. 33 (nr. 26).

⁸ L. Lehr, *op. cit.*, p. 244—245. Și toponimicul Grojdibodu, la Dunăre, înseamnă « Vadul vitelor »; denumirea arată traficul de vite spre Peninsula Balcanică întocmai cum vadul oilor la gura Ialomiței atestă circulația continuă a turmelor în Dobrogea: A. Constantinescu, *Încercare de interpretare a unui toponimic de origine slavă: Grojdibodu*, în Rsl, VI, 1962, p. 111—114.